

D E C I Z I E

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

în componență:
Președintele ședinței
Judecătorii
Grefier

Ana Panov
Maria Moraru și Anatolie Minciuna
Vasilachi Sofia

examinând, în ședință publică, apelul declarat de către SRL "Adenosar", împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești din 16.03.2015, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Adenosar" către Biroul Vamal Leușeni privind anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantei:

1. La 30.04.2014 reclamanta SRL „Adenosar” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Leușeni, solicitând declararea ilegală a deciziei de regularizare din 14.03.2014, emisă de Biroul Vamal Leușeni, cu privire la plata de către SRL „Adenosar” a sumei de 154.330,43 lei, constituită din 140.356,15 lei - plata drepturilor de import, iar 13.974,28 lei - penalitatea de întârziere.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că reprezentanții Biroului Vamal Leușeni au efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire la SRL „Adenosar”, obiectul controlului 1-a constituit verificarea mijloacelor de transport plasate în circulație liberă cu acordarea facilităților vamale/fiscale pe motivul destinației lor finale, importate în baza declarațiilor vamale din perioada anilor 2006-2007.

Ca urmare a acestui control, organul vamal a întocmit actul de audit post-vămuire nr. 11/03 din 13.03.2014, în care au invocat că SRL „Adenosar”, a importat prin Biroul Vamal Leușeni în anul 2006-2007, 5 unități de transport, care au fost introduse în capitalul social, la vămuirea căror s-a acordat anumite facilități vamale/fiscale conform art.103 Cod fiscal și a Legii cu privire la tariful vamal.

Întrucât la data de 04.03.2013 SRL „Adenosar” a înstrăinat lui Eremia Pavel una din aceste unități de transport, autovehiculul „Volvo FH12-420 WIN cod YV2A4CFA02B312083, cu n/î CL0981 (importat în anul 2006), se pretinde că în asemenea mod au fost încălcate prevederile art. 35 Cod vamal.

În temeiul actului de audit post-vămuire, la data de 14.03.2014, Biroul Vamal a emis decizia de regularizare, care pune în sarcina SRL „Adenosar”, plata sumei de 154.330,43 lei, constituită din 140.356,15 lei - plata drepturilor de import, iar 13.974,28 lei - penalitatea de întârziere, decizia respectivă fiind adusă la cunoștință reclamantului la data de 18.03.2014.

Având în vedere respectarea procedurilor la importul mijloacelor de transport, autoritățile statale au autorizat introducerea acestora în capitalul social al SRL „Adenosar”, în acest sens, invocă reclamantul, prevederile Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată și a Codului civil, respectiv organul vamal și nici altă autoritate statală nu are dreptul de a pretinde ilegalitatea la importul și introducerea mijloacelor de transport în capitalul social al SRL „Adenosar”.

Cu privire la încălcarea admisă la înstrăinarea unității de transport „Volvo FH12-420WIN”, cu n/î CLO 981 consideră că reclamantul că acest fapt este apreciat incorrect, întrucât tranzacția de înstrăinare din 04.03.2013, încheiată între SRL „Adenosar” și Eremia Pavel este una legală, nefiind afectată de ilegalitate sau contrară normelor imperitive, SRL „Adenosar” în calitate de proprietar al bunului, dispune de dreptul de dispozitie asupra bunului, ceea ce presupune dreptul de a înstrăina bunul, de a opera schimbul cu acesta, de a-1 gaja.

La fel reclamantul invocă și ilegalitatea penalității în mărime de 13.974,28 lei, calculată pentru perioada de 04.03.2013-13.03.2014, întrucât fără nici o justificare legală a cuprins acest interval de timp. Din moment în care auditul post-vămuire se inițiază la data de 07.11.2013, fiind întocmit procesul-verbal nr. 11/02, iar organul vamal a tergiversat această procedură până la data de 13.03.2014, pentru perioada 07.11.2013- 13.03.2014 SRL „Adenosar” nu poate să fie responsabil de inacțiunile Biroului Vamal Leușeni.

Cu referire la prevederile art. 35 Cod vamal, consideră că organul vamal le-a dat o interpretare eronată, or sunt exceptate de la plata drepturilor de import mărfurile, în situația împlinirii termenului de cel puțin 3 ani de la acordarea facilităților fiscale și vamale, această normă fiind una de procedură care prescrie un anumit comportament, exprimând modul de realizare a punerii în circulație a mărfurilor cu acordarea facilităților vamale și fiscale, iar la adoptarea deciziei de regularizare, organul vamal este obligat să aplique norma de procedură valabilă la data emiterii actului administrativ.

Pozitia instanței de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești din 16.03.2015 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Adenosar” către Biroul Vamal Leușeni privind declararea ilegală a deciziei de regularizare din 14.03.2014 emisă de Biroul Vamal Leușeni, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

4. La data de 18.03.2015 SRL „Adenosar” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești din 16.03.2015, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Argumentele părților:

5. În motivarea apelului a indicat, că SRL „Adenosar” a importat mijloace de transport care au fost introduse în capitalul social al întreprinderii, beneficiind de facilități vamale și fiscale, fiind stabilit și un regim permanent al bunurilor importate.

6. Cu privire la încălcarea admisă la înstrăinarea unității de transport „Volvo FH12-420WIN”, cu n/î CLO 981 consideră că acest fapt este apreciat incorrect, întrucât tranzacția de înstrăinare din 04 martie 2013, încheiată între SRL „Adenosar” și Eremia Pavel este una legală, nefiind afectată de ilegalitate sau să fie contrară normelor imperitive. Susține, că apelanta a exploatast acest mijloc de transport mai mult de 7 ani, în toată această perioadă de timp bunul a fost inclus în capitalul social al întreprinderii, iar întrunirea cumulativă a condițiilor legale, fac ca SRL „Adenosar” prin efectul legii să fie exonerată de la achitarea drepturilor de import.

7. Susține, că este ilegală este și penalitatea în mărime de 13.974,28 lei, calculată pentru perioada 04.03.2013-13.03.2014, întrucât fără nici o justificare legală a cuprins acest interval de timp. Din moment în care auditul post-vămuire se inițiază la data de 07 noiembrie 2013, fiind întocmit procesul-verbal nr. 11/02, iar organul vamal a tergiversat această procedură până la data de 13 martie 2014, or, pentru perioada 07 noiembrie 2013 - 13 martie 2014 SRL „Adenosar” nu poate fi responsabil de inacțiunile Biroului Vamal Leușeni.

8. Menționează, că soluția adoptată de către instanță de judecată este contrară practicii judiciare, în acest sens menționând că o altă societate SRL „Șoiv Trans”, aflată în situații similare cu apelantul, a avut o altă soluție judecătoarească: a importat în an.2006 mijloace de

transport cu drepturi de import la cota "0", le-a introdus în capitalul social, le-a utilizat 5 ani, după care le-a înstrăinat. Același Birou Vamal Leușeni a efectuat un control vamal post-audit și a sancționat agentul economic, pentru încălcarea art.35 Codul vamal. Recent, prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție, a fost anulată decizia Biroului Vamal Leușeni, instanța supremă indicând că motivele de sancționare a agentului economic, în astfel de situații, sunt ilegale.

9.În ședința judiciară în instanța de apel reprezentantul apelantei- SRL "Adenosar" nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, deși a fost înștiințat despre ședința de judecată prin citare cu aviz de receptie, care a fost recepționat la data de 13.11.2015.

Reprezentantul intimatului Biroul Vamal Leușeni, Nicolae Popușoi a solicitat respingerea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

10. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră apelul drept neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele considerente.

11. În conformitate cu art.362 al.(1) CPC termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Reprezentantul apelantei- SRL "Adenosar" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești din 16.03.2015 la data de 18.03.2015, astfel se constată că apelul este depus în termen.

12. În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. a) CPC R. Moldova, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

13. Art.118 alin. (1) CPC R. Moldova stipulează expres, că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

14. Colegiul civil, analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de fond este una întemeiată.

15. Prin materialul probatoriu administrativ de către instanța de fond, s-a stabilit cu certitudine că, SRL "Adenosar" a importat prin Biroul Vamal Leușeni în perioada anilor 2006-2007 mijloace de transport incluse în capitalul social, la vămuirea cărora a beneficiat de facilități vamale/fiscale în temeiul art.103 alin.(I) pct.23) al Codului Fiscal și art.28 lit.q) al Legii cu privire la Tarif Vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997.

16. La data de 04.03.2013 SRL "Adenosar" a înstrăinat persoanei fizice Eremia Pavel autovehiculul de model "Volvo", n/f CLO 981, fapt reflectat în factura fiscală seria FB2639598 (f.d. 68).

17. La 14.03.2014, Biroul Vamal Leușeni a emis decizia de regularizare nr. 46, în temeiul căreia a stabilit în sarcina SRL "Adenosar" plata drepturilor de import în quantum de 149 356,15 lei și a penalității de întârziere în quantum de 13 974,28 lei. Drept motiv al întocmirii deciziei de regularizare a servit faptul înstrăinării de către SRL "Adenosar" a mijlocului de transport, inclus în capitalul social la vămuirea căruiu agentul economic a beneficiat de facilități vamale/fiscale, cu încălcarea prevederilor art. 35 Cod vamal al Republicii Moldova.

18. La data de 23.04.2014 prin răspunsul nr.28-11-6456 a fost respinsă cererea prealabilă și a fost menținută ca legală și întemeiată decizia contestată.(f.d.-4).

19. În conformitate cu art. 4 la „Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.23) al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art.28 lit. q) al Legii nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal” aprobat prin Hotărârile Guvernului nr.102 din 30 ianuarie 2007, **facilitățile fiscale prevăzute în pct.1 și 2 din prezentul Regulament se aplică asupra activelor materiale destinate includerii în capitalul social, importate sau livrate pe teritoriul țării de către:**

- a) agentul economic (în capitalul social al căruia acestea sănt introduse), din contul venitului net și/sau al capitalului de rezervă;
- b) fondator, din contul propriu și/sau al mijloacelor bănești depuse de acționari sau de asociați.

20. Pct.1 a Hotărârii Guvernului susmenționate prevede că în conformitate cu prevederile art.103 alin.(1) pct.23) al Codului fiscal, TVA nu se aplică la importul și pentru livrările efectuate pe teritoriul republiei ale activelor materiale a căror valoare depășește 3000 lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an (în continuare - active materiale), destinate includerii în capitalul social, în modul și în termenele prevăzute de legislație.

Pct.2) al aceiași hotărâri prevede că în conformitate cu prevederile art.28 lit.q) al Legii cu privire la tariful vamal, sănt scutite de taxa vamală activele materiale a căror valoare depășește 3000 lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an, destinate includerii în capitalul social, în modul și în termenele prevăzute de legislație.

21. Analizând situația de fapt stabilită în baza materialelor dosarului prin prisma normelor legale aplicabile la caz, instanța de apel reține corectă concluzia primei instanțe privind declararea legalității de regularizare nr.46 din 14.03.2014, emisă de Biroul Vamal Leușeni, ori din materialele dosarului s-a constat cu certitudine că SRL "Adenosar" contrar prevederilor art. 4 la Regulamentul aprobat prin Hotărârile Guvernului nr.102 din 30 ianuarie 2007, nu a probat intrunirea condițiilor prevăzute de acest articol privind acordarea facilităților fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.23) al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art.28 lit. q) al Legii nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal și anume înstrăinarea mijlocului de transport de model "Volvo", n/f CLO 981 la data de 04.03.2013 reprezintă un efect deja produs a unei situații juridice.

22. De și, art. 35 alin. (2) din Cod vamal în redacția la momentul înstrăinării, prevede că: „în cazul când mărfurile sunt puse în liberă circulație la drepturi de import reduse sau zero pe motivul destinației lor finale, acestea rămân sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală se încheie când condițiile prevăzute pentru acordarea unor drepturi de import reduse sau zero încețează a mai fi aplicate sau în cazul când mărfurile sunt exportate sau distruse. Utilizarea mărfurilor pe parcursul a cel puțin 3 ani în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero este permisă cu condiția achitării drepturilor de import”.

23. În acest context, Completul conchide că instanța de fond corect a considerat eronată referirea reclamantului la prevederile art. 35 alin. (2) Cod vamal, deoarece se aplică legea în vigoare la momentul producerii acțiunii.

24. În acest caz, potrivit art. 6 alin. (1) Cod Civil, „legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

25. Reiesind din textul de lege enunțat reiese, că Legea nr. 324 din 13.12.2013, pentru modificarea și completare a unor acte legislative nu poate avea un caracter retroactiv, astfel reiese, că legea nouă guvernează raporturile juridice apărute la momentul intrării ei în vigoare și în viitor.

26. Cît privește argumentele apelantului cu referire la majorarea nejustificată a penalităților de întârziere, Colegiul Civil le respinge ca neîntemeiate, întrucât penalitatea a fost calculată în conformitate cu legislația în vigoare, din momentul apariției până la momentul executării. Or, conform art. 129 alin. (2) codul vamal „pentru fiecare zi de întârziere a plății drepturilor de import și de export se încasează o penalitate în mărimea stabilită de Codul fiscal.

27. Reiesind din acțiunile apelantului, ultimul nu a achitat suma drepturilor de import scadente la momentul apariției obligației vamale. Fapt

pentru care, norma art. 228 alin. (2) și (3) Cod Fiscal al RM, stabilește că: „pentru neplata impozitului, taxei în termenul și în bugetul stabilite conform legislației fiscale se plătește o majorare de întârziere, determinată în conformitate cu alin. (3) pentru fiecare zi de întârziere a platii lor, pentru perioada care începe după scadența impozitului, taxei și care se încheie în ziua platii lor efective inclusiv. Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte.

28. Nu se reține de instanță de apel referirea apelantului la un caz similar, unde Curtea Supremă de Justiția a dat căștig de cauză societății SRL "Șoiv Trans", deoarece fiecare caz își are specificul său, aprecierea căruia îi revine instanței de judecată.

29. Având în vedere cele expuse mai sus, hotărârea Judecătoriei Hâncești din 16.03.2015 este legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a), art.390 CPC, Colegiul civil,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de către SRL "Adenosar".

Se menține hotărârea Judecătoriei Hâncești din 16.03.2015, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Adenosar" către Biroul Vamal Leușeni privind anularea actului administrativ.

Decizia este definitivă și executorie de drept, dar este cu drept de recurs în termen de două luni la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova.

Președintele ședinței :

A.Panov

Judecătorii :

M.Moraru

A.Minciuna